

מענות קודש

מענות לשאלות המניחים הקשורים
ללקוטי שיחות חלק י"ב אמור שיחה ב'

לקוטי שיחות
PROJECT
LIKKUTEI
SICHOS

יו"ל לתועלת משתתפי פרוייקט לקוטי שיחות

פתח דבר

בשבוע זה – שבוע פ' אמור – בו לומדים במסגרת "פרוייקט לקוטי שיחות" השיחות בלקוטי שיחות חי"ב על פ' אמור, הננו מפרסמים בזה צילומי כתי"ק הנוגעים לשיחה ב' בלקו"ש שם.

ליקוט זה נערך ע"פ שיחת ש"פ בהעלותך תשכ"ז, שבו בהמשך לביאור פרש"י על "וביום שמחתכם גו' אני ה' אלקיכם" נתבאר שם בקצרה גם פירוש רש"י דומה בפ' אמור.

הביאור בפרש"י בפ' אמור נאמר בקיצור גדול, וע"כ לאחר שבת שאלו המניחים כו"כ שאלות על הביאור, כפי שתפסו והבינו את הענין.

במענה לשאלתם שינה ותיקן הרבי כמה פרטים בגוף שאלתם, ובסיום שאלותיהם הבהיר שבהתוועדות נאמר הענין רק בדרך אגב, ומפני שכפי שתפסו המניחים את הביאור – נראה שלא הבינו את הביאור כלל, כתב הרבי את הענין בעצמו בקצרה, בכו"כ קטעים בגוף כתי"ק.

בהמשך לזה, כתבו המניחים עוד הפעם כמה שאלות על הביאור שכתב הרבי בתשובה הנ"ל, ובו ביקשו הבהרה לכמה דברים שלא תפסו.

גם כאן שינה הרבי וכתב כמה דברים בתוך שאלותיהם, ובזה תירץ והבהיר את כל הענין.

מתוך כל שאלות המניחים ומענות הרבי בגוכתי"ק יצא ביאור בפני עצמו על הרש"י בפ' אמור, ומתוך כל שאלות ותשובות אלו ערכו את הליקוט שהוגה וי"ל לקראת ש"פ אמור תשל"ד.

[יש לציין שגם הביאור ה"מקורי" בפרש"י לפ' בהעלותך שנאמר בשבת הנ"ל, גם הוא נערך כליקוט והוגה לקראת ש"פ בהעלותך תשל"ד, וגם הוא נדפס בלקוטי שיחות חי"ג בפ' בהעלותך].

תודתנו נתונה להרה"ג הרה"ת ר' יהודה ליב שי' שפירא, והרה"ג הרה"ת ר' אברהם יצחק ברוך שי' גערליצקי על עזרתם המרובה בהכנת קובץ זה.

מענה א'

ב"ה.

בהשיחות דש"פ בהעלותך נחבאר במ"ש רש"י (אמור כג, כד) "זכרון תרועה - זכרון פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות לזכור לכם עקידת יצחק שקרב תחתיו איל", שכוונתו במצב בזה הוא, שפירוש "זכרון תרועה" הוא שצריך להזכיר ענין עקידת יצחק שקרב תחתיו איל, וזהו פירוש "תרועה" שבכתוב (כי לא מצינו בכל התורה, עד לפרשת פנחס, שצריך לתקוע בשופר בר"ה, ולכן מוכרח לפרש ש"תרועה" הו"ע עקידת יצחק שקרב תחתיו איל), והזכרה זו הוא ע"י פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות. ובזה חירץ מ"ש רש"י "לזכור לכם עקידת יצחק כו'" (דלכאורה, בשביל מה הוצרך רש"י לפרש כאן הטעם על אמירת פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות), שכוונתו של רש"י אצא אינו לפרש הטעם, כי אם, אדרבה, פירוש הכתוב "זכרון תרועה" הוא לזכור לכם עקידת יצחק כו', אלא שהזכרה זו היא ע"י פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות.

שאלה: א) עפ"י פשטות, הרי אין הכרח מפשטות הכתובים לכאורה, שהזכרת עקידת יצחק תהי' ע"י פסוקי אצא אצא זכרונות ופסוקי שופרות דוקא. דלכאורה, אפשר להיות הזכרה זו ע"י אמירת פרשת העקידה וכדומה, ומהו ההכרח שההזכרה תהי' ע"י פסוקי זכרונות ושופרות דוקא? ב) בכל העשרה פסוקים ושופרות, לא נזכר (בפשטות הענינים) ענין עקידת יצחק, ורק ענין השופר דמ"ת, דגאולה ממצב העתידה, אבל לא ענין עקידת יצחק? ג) גם אם נאמר, שמכיון שכתוב בתורה "זכרון תרועה", צריך להזכיר ענין של (תרועה) שופר בפועל (ולא רק עקידת יצחק, שלא הי' שם שופר בפועל, ורק שקרב תחתיו איל, שמהאיל צא באה התרועה דשופר), עדיין אינו מובן, למה צריך לומר פסוקי זכרונות. דלכאורה, הוצרכו רק לומר פסוקי שופרות וגם פסוקים ע"ד עקידת יצחק, אבל לא פסוקי זכרונות (שלא מדובר בהם בעצמם עצמם עצמם עצמם בענין עקידת יצחק)? - בעת החזרה זכרו, שנאמר בהשיחה "דמכיון שנאמר בכתוב זכרון תרועה, הנה הזכרת ה"תרועה" הוא ע"י פסוקי שופרות. אבל מכיון שנאמר בכתוב "זכרון תרועה", צריך לומר גם שפסוקי זכרונות". אם נכון כמו שחזרנו, דלכאורה, כפי משג"ת בהשיחה, פירוש "זכרון תרועה" הוא זכירת ענין העקידה (שקרב תחתיו איל, שהו"ע "תרועה"). היינו ש"זכרון" ו"תרועה" אינם ב' ענינים, כי אם, כאמור אה"י ז"ל (ע"י אה"י ז"ל).

פיענוח מענה א'

בהשיחות דש"פ בהעלותך נתבאר במ"ש רש"י (אמור * כג, כד) "זכרון תרועה - זכרון פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות לזכור לכם (נ"א: להם) עקידת יצחק שקרב תחתיו איל", שכוונתו בזה הוא, שפירוש "זכרון תרועה" "לכם" ציווי על ישראל - כמו שכתוב ומק"ק [=ומקרא קודש] הוא שצריך להזכיר בכמה דפוסים הגירסא בפרש"י "להם" - למעלה ענין עקידת יצחק שקרב תחתיו איל, !!? שהו פירוש "תרועה" !!? שבכתוב (כי לא מצינו בכל התורה, עד לפרשת פנחס, שצריך לתקוע בשופר בר"ה, ולכן מוכרח לפרש ש"תרועה" הו"ע עקידת יצחק שקרב תחתיו איל), והזכרה זו היא ע"י פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות. ובזה תירץ מ"ש רש"י "לזכור לכם עקידת יצחק כו'" (דלכאורה, בשביל מה הוצרך רש"י לפרש כאן הטעם על אמירת פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות), שכוונתו של רש"י אינו לפרש הטעם, כי אם, אדרבה, פירוש הכתוב "זכרון תרועה" הוא לזכור לכם עקידת יצחק כו', אלא שהזכרה זו היא ע"י פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות.

שאלה: (א) עפ"י פשטות, הרי אין הכרח מפשטות הכתובים לכאורה, שהזכרת עקידת יצחק תהי' ע"י פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות דוקא. דלכאורה, אפשר להיות הזכרה תרועה זו ע"י אמירת פרשת העקידה וכדומה, !! ומהו ההכרח שההזכרה תהי' ע"י פסוקי זכרונות ושופרות דוקא? (ב) בכל העשרה פסוקים דשופרות, היינו תרועה לא נזכר (בפשטות הענינים) ענין עקידת יצחק, ורק ענין השופר דמ"ת, דגאולה העתידה, אבל לא ענין עקידת יצחק? (ג) גם אם נאמר, שמכיון שכתוב בתורה "זכרון תרועה", צריך להזכיר ענין של (תרועה) שופר בפועל (ולא רק עקידת יצחק, שלא הי' שם שופר בפועל, ורק שקרב תחתיו איל, שמהאיל באה התרועה דשופר), עדיין אינו מובן, למה צריך לומר פסוקי זכרונות. דלכאורה, הוצרכו רק לומר פסוקי שופרות וגם פסוקים ע"ד עקידת יצחק, אבל לא פסוקי זכרונות (שלא מדובר בהם בענין עקידת יצחק)?

- בעת החזרה זכרו, שנאמר בהשיחה "דמכיון שנאמר בכתוב זכרון תרועה, הנה הזכרת ה"תרועה" הוא ע"י פסוקי שופרות. אבל מכיון שנאמר בכתוב "זכרון (ע"ד זכור את יוהש [=יום השבת] וכיו"ב) תרועה", צריך לומר גם פסוקי זכרונות". אם נכון כמו שחזרנו, דלכאורה, כפי משנ"ת בהשיחה, פירוש "זכרון תרועה" הוא זכירת ענין העקידה (שקרב תחתיו איל, שהו"ע "תרועה"). היינו ש"זכרון" ו"תרועה" אינם ב' ענינים כמוכרח מהניקוד (ע"ד הפשט), כי אם, שתיבת זכרון בא בהמשך לתיבת "תרועה", שצריך להזכיר את התרועה. וא"כ מהו המקור לאמירת פסוקי זכרונות?

ד) לפי משנ"ת בהשיחה שפשט הכתוב "זכרון תרועה" הוא "לזכור לכם עקידת יצחק כו", אלא שהזכרה זו היא ע"י פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות, הרי בתחילה הוצרך רש"י לכאורה לפרש את פשט הכתוב - זכירת העקידה שקרב תחתיו איל, ורק אחרי פירוש התיבות שבכתוב, לבאר את אופן ההזכרה?

ה) לשון רש"י הוא "זכרון פסוקי זכרונות כו". (הרמב"ן, בהעתקתו את לשון רש"י, אינו מעתיק תיבת "זכרון". אבל ברש"י שלפנינו, הגירסא היא כנ"ל). מה כוונת רש"י בזה?

*והובא בהתועדות פ' בהעלותך רק בדרך אגב (ובמילא גם בקיצור).

ובקצרה: הקושיא העקרת בפ' אמור: זכרון תרועה - תיבות רגילות בלה"ק, ומה הזקיקו לרש"י לפרש מה בזה בכלל?! ועכצ"ל דרש"י פאָרטייטש תוכן (וטעם) הציווי הכי תמוה (משא"כ "שבתון" "מקרא קדש") זה שיזכרו תרועה [דלא כטעות הרושם, שרש"י מפרש ע"ד הפשט הפשוט - שהרי לא מזכיר רש"י "ור"ד" וכיו"ב: זכרון תרועה - זכרון עקדת יצחק!!!]

- וגם אין לתריץ (בדוחק עכ"פ) שיזכרו (זכות קיומם) מצות תק"ש בר"ה, שעדיין לא נצטוו ע"ז.

ומפרש"י (ע"ד זכור את יוה"ש - "תנו לב לזכור" את יוה"ש) דזכרון תרועה יהי' באופן דיזכירו פסוקי זכרונות (ע"ד הנ"ל, אלא שכאן הוא בנוגע לתרועה, ולכן צ"ל) ופסוקי שופרות [אלא דבשבת ל"נ הגבלה בזמן - ולכן פרש"י "תמיד" (ובמילא הוכרח גם להוסיף: דאם נזדמן כו'), בשר המשקים מוגבל - "כאשר ייטב לך", וכאן "בחדש הז' בא' לחודש"]

עפהנ"ל מתוריץ ג"כ: 1) דלא העתיק רש"י בפנים תיבת תרועה.

2) הקס"ד דרמב"ן להקשות למה לא כ' רש"י גם ע"ד פסוקי מלכיות (ובפרט שתיכף מוסיף שזה נלמד ממק"א!]

3) הגירסא ברש"י (אלא שהקשו עלי' במפרשי רש"י) המוסיפה גם פסוקי מלכיות (דזהו שייך לפעולת זכרון תרועה (וכמו קול שופר דמתן תורה. ו"הפסקת הקול" "סילוק שכינה") והנפעל מזכיר את הפועל).

ועוד.

מענה ב'

ב"ה, מועתק כאן קטע ממענה כ"ק אדמו"ר שליט"א בביאור פירש"י דפ' אמור. וז"ל:

ומפרש"י (ע"ד זכור ~~א~~ את יום השבת "חנו לב לזכור" את יוה"ש) דזכרון

הרועה יהי' באופן דיזכירו פסוקי זכרונות (ע"ד הנ"ל, אלא שכאן הוא בנוגע

להרועה, ולכן צ"ל) ופסוקי שופרות. אלא דבשבת לא נאמר הגבלה בזמן -

ולכן פירש"י "חמיד" (ובמילא הוכרח גם להוסיף: דאם נזדמן כו'), בשר

המשקים מוגבל "כאשר ייטב לך", וכאן "בחודש הז' בא" לחודש".

לא תפסנו הכוונה במ"ש "דזכרון הרועה יהי' באופן דיזכירו פסוקי

זכרונות (ע"ד הנ"ל כו"). דמכיון שע"ד הפסוק פירוש זכרון הרועה הוא (כמוכרח

מהניקוד) שאז דערמאנען די הרועה ~~אצא~~ (היינו ש"זכרון" אינו ענין בפני

עצמו, ורק בא בהמשך ל"הרועה", שצריך להזכיר את הרועה), מהו"ע אמירת

פסוקי זכרונות? ולמה אינו מספיק זכרון הרועה באמירת פסוקי ~~עצמא~~ שופרות

(כבוד בזכור את יום השבת, שאין שם שום ענין לזכרון בפני עצמו, ורק שצריך

לחל לב לא לזכור את יום השבת)?

כן לא תפסנו הכוונה במ"ש: ~~א~~ בשר המשקים מוגבל "כאשר ייטב לך".

דמלשון זה משמע לכאורה שפירוש הכתוב (וישב מ, יד) "כי אם זכרתני אתך כאשר

ייטב לך" הוא שבשעה זו ("כאשר") ייטב לך אז "זכרתני". דלכאורה מפירש"י שם

"מאחר שייטב לך כפתרונני" משמע שמפרש שבקשתי של יוסף אינה שיזכיר אותי

בשעה ~~היא~~ שייטב לו (וכמ"ש מפרשי רש"י שם שאי"ז מדרך המוסר), כי אם, דמכיון

ואחר שאין (ש"ז דעל. ואין זמן דה"ל ה"ל) אחר ופירוש"י ציוני (וע"ד כ"ל דעל. טעם

שייטב לך כפתרונני, יגמול לו טובה תחת טובה ויזכיר אותו. ומהו הכוונה

~~א~~ במ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א "בשר המשקים מוגבל כאשר ייטב לך"? אם הכוונה,

דאף שרש"י מפרש ש"כאשר" אין פירושו בשעה כ"א "מאחר", שהוא נתינת טעם, מ"מ

מובן, אשר ~~מ~~ בשיהי' "ייטב לך", הטעם על "זכרתני", צריך להיות גם המסובב

מהטעם (ודלא כמ"ש מפרשי רש"י שאין זה מדרך המוסר). אם נכון?

ואמרתי ויניח ג' ד' ח' - שפ'
אשר ייטב לך וכו' ועוד שרש"י ד' ד'
א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'

פיענוח מענה ב'

ב"ה, מועתק כאן קטע ממענה כ"ק אדמו"ר שליט"א בביאור פירש"י דפ' אמור, וז"ל:

ומפרש"י (ע"ד זכור את יום השבת "תנו לב לזכור" את יוה"ש) דזכרון תרועה יהי' באופן דיזכירו פסוקי זכרונות (ע"ד הנ"ל, אלא שכאן הוא בנוגע לתרועה, ולכן צ"ל) ופסוקי שופרות. [אלא דבשבת לא נאמר הגבלה בזמן - ולכן פירש"י "תמיד" (ובמילא הוכרח גם להוסיף: דאם נודמן כו'), בשר המשקים מוגבל "כאשר ייטב לך", וכאן "בחדש הז' בא' לחודש"].

על תיבת "תמיד" סימן הרבי חץ למטה וכתב: ה"ז צ"ל תמיד ומוכרח הל' זכור: בשר המשקים - ה"ז לאחר כמה זמן (כשיצא מביה"ס ותהי' הזדמנות מתאימה לדבר בכיו"ב עם המלך - כטוב לב המלך וכיו"ב) לאחר מאורע ושינוי גדול בחייו - שכ"ז מטריד האדם וכו' ועוד שרוצה בנדו"ד לא לדבר עד"ז, וכמ"ש"נ את חטאי אני מזכיר. ולכן צ"ל זכירה שימת לב וכו'.

לא תפסנו הכוונה במ"ש "דזכרון תרועה יהי' באופן דיזכירו פסוקי זכרונות (ע"ד הנ"ל כו)". דמכיון שע"ד הפשט פירוש זכרון תרועה הוא (כמוכרח מהניקוד) דערמאנען באופן דזכרון ושימת לב כו' די תרועה (היינו ש"זכרון" אינו ענין בפני עצמו, ורק בא בהמשך ל"תרועה", שצריך להזכיר את התרועה), מהו"ע אמירת פסוקי זכרונות? ולמה אינו מספיק זכרון התרועה באמירת פסוקי שופרות (כמ"ד בזכור את יום השבת שאין שם שום ענין לזכרון בפני עצמו, ורק שצריך לתת לב לזכור את יום השבת)?

אחרי תיבת "שופרות", כתב: א"כ אין כלל וכלל מקום לזכרון ושימת לב - כיון שהמדובר רק למשך יום אחד, והול"ל "אמירת תרועה" וכיו"ב (דמתי ישכח!!) וע"כ דמרבח - נוסף על העיקר שופרות - גם זכרונות. (ומעורר כח הזכרון שימת הלב וכו' ואף שאינו נוגע כאן - נוגע בהתכלית: לזכור להם כו'. - כ"ז לשופרי' דמילתא).

[אחרי תיבת "השבת" (בפעם הא'), סימן חץ להכניס מה שכתב (כדלעיל): "ה"ז צ"ל תמיד ... שימת לב וכו'"].

כן לא תפסנו הכוונה במ"ש: בשר המשקים מוגבל "כאשר ייטב לך" - לאחר שיצא מביה"ס דמלשון זה משמע לכאורה שפירוש הכתוב (וישב מ, יד) "כי אם זכרתני אתך כאשר ייטב לך" הוא שבשעה זו ("כאשר") שייטב לך אַז "זכרתני". דלכאורה מפירש"י שם "מאחר שייטב לך כפתרוני" משמע שמפרש שבקשתו של יוסף אינה שיזכיר אותו בשעה זו תיכף שייטב לו (וכמ"ש מפרשי רש"י שם שאי"ז מדרך המוסר), כי אם, דמכיון שייטב לך כפתרוני, יגמול לו טובה תחת טובה ויזכיר אותו. ומהו הכוונה במ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א "בשר המשקים מוגבל

שיהי' לאחר זמן (עד שישתנה המצב ויהי' שייך) כאשר ייטב לך? אם הכוונה דאף שרש"י מפרש ש"כאשר" אין פירושו בשעה כ"א "מאחר", שהוא נתינת טעם, מ"מ מובן, אשר לאחרי ~~מדי~~ פשיהי' "ייטב לך", הטעם על "זכרתני", צריך להיות גם המסובב מהטעם (ודלא כמ"ש מפרשי רש"י שאין זה מדרך המוסר). אם נכון?

אחרי תיבת "כפתרוני" (בפעם הא'), כתב הרבי: מתרץ דהול"ל [וסימן בעיגול את התיבות "'כי אם זכרתני אתך"] "אז" (היינו כשישא פרעה ראשו - דבפסוק הקודמו, דמיני' בא) ותו ל"מ.

אחרי תיבת "דמכיון" שהעביר קו עליו, כתב: לאחר זמן (כ"פ בש"ח. ואינו מובן דא"כ הול"ל לאחר ו"כפתרוני" מיותר) ועכצ"ל כנ"ל [וסימן חץ למה שכתב קודם "מתרץ וכו'"] וזהו טעם.

לקוטי שיחות

**PROJECT
LIKKUTEI
SICHOS**

DESIGN & LAYOUT:
YTMVDESIGN@GMAIL.COM